

Demo visade rätt rödklöverskörd

Årets sista skördedemonstration visade tydligt att bladdödning eller strängläggning är huvudalternativen vid skörd av rödklöver. Demonstrationen visade också att man helst ska vara två när man ställer in tröskan.

Text & foto: Thorsten Rahbek Pedersen, Jordbruksverket

Rödklöver är ofta en svår gröda att skörda. Den mognar sent och det kan vara svårt att tröska ur fröna. Samtidigt har Sverige ovanligt bra förutsättningar för att odla rödklöver! Det finns en stor och erfaren odlarkår, en stor

hemmamarknad och många vilda pollinatörer jämfört med stora delar av övriga Europa.

Skördedemonstrationen genomfördes den 16 september hos Eje Steen i Åsby nära Väderstad i Östergötland. Eje Steen har odlat rödklöver till frö sedan början av 1980-talet. Rödklövern har överlag varit en ekonomiskt bra gröda på Åsby och Eje Steen är även nöjd med rödklöverns djupa rotsystem som förbättrar strukturen på hans lerjordar. Cirka 45 lantbrukare deltog vid demonstrationen.

Vilda gratishumlor ger klöver

För att gynna humlor och bin hade Eje Steen sått honungsört i ett stråk längs fältet. Honungsörten blommar före rödklövern och säkerställer att

humle- och bifamiljerna är starka när rödklövern väl börjar blomma. Nästa år ska Eje Steen så ett stråk med honungsört mitt i rödklöverfältet och låta bli att hugga ner det när klövern blommar. Ett litet stråk med blommande honungsört håller liv i humlor och bin när vädret är dåligt och konkurrerar inte mycket med grödan. Eje Steen använder även honungsbin. Kombinationen av honungsbin och vilda humlor är viktig – bina är många men humlorna jobbar även när vädret är dåligt.

Bladdöda eller stränglägg

Vi tittade först på en stränglyftare och en knivbalk till strängläggning. Den ekologiska klöverfröodlingen är stor i Sverige. Ekologiska odlare kan inte bladdöda klö-

”Som ny klöverfröodlare är det ovärderligt att få hjälp av en erfaren kollega eller rådgivare.”

vern inför skörd utan strängläggare i stället cirka 5 dagar före förväntad skörd. Strängläggning har samma effekt som bladdödning – den gröna bladmassan torkar ut och klövern blir enklare att tröska.

Ibland är det nödvändigt att lyfta strängarna om man har otur med vädret. En stränglyftare demonstrerades och fungerade utmärkt – speciellt om man körde med hög hastighet. Se på notissidan (sid 33) var man får tag på en stränglyftare.

I konventionell rödklöverfröodling bladdödar man normalt med Reglone 5-7 dagar före förväntad skörd. Detta hade Eje Steen också gjort i fältet. Ett litet stråk fanns dock kvar som varken var bladdodat eller stränglagt. Spillet i denna del av demonstrationen var betydligt större än i resten av fältet och tröskningen gick långsammare och var mer besvärlig. Detta även om rödklövern var ovanlig torr och fin.

Slutsatsen av demonstrationen var att konventionella odlare bör bladdöda medan ekologiska odlare bör stränglägga. Ett år som i år med lokalt mycket kraftig återväxt i augusti och september är det viktigt att man verkligen ”sätter ner foten” och avbryter tillväxten i tid när det kommer en period med stabilt väder.

Två måste man vara

Eje Steens New Holland tröska och en Massey Ferguson tröska med PowerFlow-skärbord demonstrerades. Eje Steens tröska hade redan skördat mer än 10 hektar rödklöver och var perfekt inställd medan vi i början hade problem med spill från Massey Ferguson tröskan. Efter en del finjusteringar fick vi dock ett lyckat tröskresultat och minimalt spill. Det visar att man inte ska lita helt på standardinställningarna. Som ny klöverfröodlare är det ovärderligt att få hjälp av en erfaren kollega eller rådgivare. Kilopriset på rödklöver är högt så även ett mindre spill får stora ekonomiska konsekvenser.

Lite hylsor skadar inte

Lite hylsor i den skördade råvaran är inte negativt med hänsyn till grobarheten. Alltför tuff tröskinställning kan resultera i mekaniska skador som i grobarhetsanalysen klassas som abnorma groddar. Den erfarna rådgivaren Tore Dahlquist, SW Seed, berättade att år 2008 uppnåddes den högsta grobarheten (96 procent) i två partier som levererades med en hel del hylsor. En tanke kan vara att hylsorna fungerar som ”airbags” för fröet vid tröskmomentet. Högre rensningskostnad på grund av lägre renvaruhalt är försumbar i jämförelse med värdet av en vara som inte kan certifieras på grund av låg grobarhet. «

LRF Kraftsamling växtodling och Vallfrö 10 000 finansierade skördedemonstrationen. Se fler bilder från skördedemonstrationen på www.svenskraps.se